

GELDERS GENOOTSCHAP

Gelders Genootschap • Zypendaalseweg 46 • Postbus 68, 6800 AB Arnhem
T 026 442 17 42 • F 026 442 94 04 • www.geldersgenootschap.nl

Investeren in ruimtelijke kwaliteit

Visie, beleid, analyse, onderzoek

- Ruimtelijke visies en structuurvisies
- Landschapsplannen en -visies
- Ruimtelijk kwaliteitsbeleid, welstandsbeleid, reclamebeleid enz.
- Quick scans

Landschap, buitengebied

- Landschapsvisies
- Ontwikkelingsplannen dorpen/kleine kernen
- Functieverandering, agrarisch bouwen
- Nieuwe landgoederen
- Erfinrichting

Infrastructuur

- Ambitiedocumenten
- Welstandscriteria weg en water
- Spoorwegen, bruggen en viaducten
- Aanbestedingsprocedures
- Kwaliteitsteams en onafhankelijke kwaliteitstoets

Architectuur en Stedenbouw

- Architectuurbeleid
- Stedenbouwkundige advisering
- Beeldregie, beeldkwaliteitplannen
- Openbare ruimte
- Supervisie
- Spreekuur

Begeleiding, planvorming, proces

- Ontwerppogave stellen
- Ontwerpprocessen
- Workshops
- Gebiedsontwikkeling
- Competities, prijsvragen en aanbesteding
- Voorlichting, training, kennisontwikkeling
- Welstands webapplicaties
- Architectuurexcursies

Kwaliteitstoets

- Organisatie/invulling welstandscommissie/CRK
- Organisatie/invulling/deelname kwaliteitsteam
- Overkoepelende kwaliteitsteams
- Stadsbouwmeester
- Second opinion welstandsadvies

Consulentschappen

- Ervenconsulent
- Consulent infrastructuur
- Nieuwe landgoederenconsulent
- Consulent particulier bouwen

Ruimtelijke kwaliteit dient het publieke belang. Veel bestuurders, beleidsmakers, professionals en burgers dragen ruimtelijke kwaliteit een warm hart toe. Zij spannen zich in voor een duurzame leefomgeving, welke bijdraagt aan het welbevinden van de gebruikers.

Gemeenten vinden het nog vaak moeilijk concreet handen en voeten te geven aan ruimtelijke kwaliteit. Wat is dan precies die kwaliteit en hoe kan het proces zo ingericht worden dat er structureel gunstige condities ontstaan voor ruimtelijke kwaliteit?

Gelders Genootschap adviseert bij deze en andere vragen! De kwaliteitsvraag speelt in elke planfase. Van initiatief via implementatie- tot gebruiksfase. Gelders Genootschap heeft ervaring met alle stadia en kan gemeenten en organisaties adequaat adviseren over het formuleren en bereiken van ruimtelijke kwaliteit.

In de initiatiefase helpt Gelders Genootschap ambities, doelen en het programma van eisen te formuleren. In de planfase en uitvoeringsfase ondersteunen wij bij het opstellen van visies, stedenbouwkundige randvoorwaarden, beeldkwaliteitplannen en welstandsnota's. Voor de uitvoeringsfase organiseren wij voor u welstandscommissies, commissies ruimtelijke kwaliteit en kwaliteitsteams.

Een goede samenwerking tussen partijen, een juiste dialoog tussen vakmensen, beleidsmakers, burgers en bestuurders is essentieel voor het realiseren van duurzame ruimtelijke kwaliteit. Wij hebben daarom veel geïnvesteerd in expertise op het gebied van procesbegeleiding. In veel projecten hebben wij ervaring opgedaan met interactieve bottom-up processen, waarin de nadruk ligt op enthousiasmeren en het bereiken van een breed gedragen visie. Zo organiseren wij voorlichtingstrajecten, workshops, trainingen en excursies om het begrip voor ruimtelijke kwaliteit te vergroten.

Landschap en infrastructuur zijn hele specifieke kennisgebieden. De aanleg van een nieuwe weg kunt u als kans benutten om landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten te scheppen. Ontwikkelingen

in het buitengebied zouden de omgevingskwaliteit moeten versterken. Onze landschapsadviseurs en infrastructuurspecialisten ondersteunen u met grote vakdeskundigheid.

Ook op het terrein van erftransformaties, de creatie van nieuwe landgoederen en particulier bouwen biedt Gelders Genootschap gespecialiseerde consultants. Via de gemeenten gaan de initiatiefnemers met onze adviseurs vanaf de aanzet gestructureerd aan de slag. Met onze begeleiding wordt een betere kwaliteit bereikt en doorlopen de plannen efficiënt de procedures. Onze adviseurs -met hun uitgebreide lokale kennis- versterken tevens de gemeentelijke rol van opdrachtgever.

Hoe bereikt u kwaliteit in het omgevingsbeeld bij bovengemeentelijke vraagstukken, zoals bij de aanleg van infrastructuur of regionale bedrijventerreinen?

Landschappen, bouwontwikkelingen en infrastructuur eindigen niet bij de gemeentegrens. De afgelopen tijd hebben wij veel ervaring opgedaan met bovengemeentelijke vraagstukken. Voor diverse snelwegen en provinciale wegen zijn ambitie-documenten opgesteld en is in het aanbestedingstraject ruimtelijke kwaliteitwinst behaald. Gelders Genootschap adviseert overheden en bovenlokale organisaties over grensoverschrijdende onderwerpen.

Bevordert de ruimtelijke visie, het beeldkwaliteitplan, de ruimtelijke kwaliteit?

Gemeenten worden steeds vaker geconfronteerd met particulieren of projectontwikkelaars die een BKP of ruimtelijke visie laten maken voor hun initiatief. De beoordeling hiervan vergt specifieke deskundigheid. Maken deze visies de gesuggereerde kwaliteit waar? Wordt voldoende ingespeeld op de cultuurhistorie en de context? Is de opzet helder en vormt het een goed kader voor de ontwikkeling van bouwplannen? Gelders Genootschap adviseert onafhankelijk en deskundig over alle soorten ruimtelijke plannen.

Hoe versterkt u het landschap bij transformaties in het buitengebied?

In het buitengebied treden veel kleine veranderingen op. Agrarische bedrijven worden beëindigd of transformeren, schaalvergroting treedt op, nieuwe landgoederen worden gesticht. Hoe kan het landschapsbeeld worden gerespecteerd en de ruimtelijke kwaliteit worden versterkt? Gelders Genootschap helpt gemeenten bij het opstellen van landschapsvisies en beleid voor functieveranderingen. De ervenconsulent kan namens de gemeente initiatiefnemers begeleiden bij erftransformaties en zorgen voor een goede landschappelijke inpassing.

Hoe ondersteunt u een bottom-up proces met actieve betrokkenheid van bewoners?

In dorpen en buurten bestaat vaak een grote betrokkenheid bij de eigen leefomgeving. Van de aanwezige betrokkenheid en kennis wordt niet altijd gebruik gemaakt bij planvorming. In

dorpen speelt daarnaast het probleem om ze vitaal en leefbaar te houden. Juist op deze schaal is een integrale aanpak nodig. Het landschap, de voorzieningen, woningbouw voor starters: vraagstukken die een samenhangende visie behoeven. Gelders Genootschap kan dorps- en buurtorganisaties begeleiden bij het maken van zo'n visie.

Hoe kan de gemeente particulier opdrachtgeverschap stimuleren?

U wilt particulier opdrachtgeverschap stimuleren, maar wenst daarbij ook aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. De gemeente kan particuliere opdrachtgevers stimuleren en hen laten begeleiden door onze consulent particulier bouwen. Deze licht initiatiefnemers voor, begeleidt hen in het voortraject en brengt de programmatische wensen in overeenstemming met de ruimtelijke randvoorwaarden. Gelders Genootschap kan via de gemeente particuliere opdrachtgevers helpen bij het realiseren van woon- en beeldkwaliteiten.

Hoe krijgt u maatgericht welstands- of ruimtelijk kwaliteitsbeleid?

Maatschappelijke en politieke inzichten over ruimtelijke kwaliteit veranderen en vragen voortdurend om aanpassing. De Woningwet laat gemeenten de ruimte om te bepalen of en wáár zij streng of soepel ruimtelijk beleid voorstaan. Gelders Genootschap heeft veel ervaring met het opstellen en actualiseren van welstandsnota's en nota's ruimtelijke kwaliteit. Ook voor specifieke onderwerpen, zoals reclame, paardenbakken en nieuwe stalvormen kunt u bij ons terecht. Gelders Genootschap kan gemeenten helpen bij het actualiseren en formuleren van een maatgericht ruimtelijk beleid.

Hoe kunt u het proces inrichten op het realiseren van ruimtelijke kwaliteit?

Voor het scheppen van ruimtelijke kwaliteit is een goed en transparant proces een belangrijke voorwaarde. Evenals inzet en creativiteit van de partners in het plan- en ontwerpproces. Wij denken graag met u mee over de inrichting van het proces, het formuleren van de ontwerpopgave, de organisatie van prijsvragen of workshops. Wij begeleiden, superviseren en organiseren. Gelders Genootschap kan instanties helpen bij allerlei processen gericht op ruimtelijke kwaliteit.

Als vertrouwd adviseur van veel gemeenten voor welstand en cultuurhistorie beschikt Gelders Genootschap over gedegen lokale kennis. Advisering, projectleiding en procesbegeleiding op het gebied van ruimtelijk kwaliteit zijn diensten die gemeenten, organisaties en burgers adequaat helpen bij het formuleren en bereiken van ruimtelijke kwaliteitsambities.

Gelders Genootschap is een onafhankelijke adviesorganisatie voor ruimtelijke kwaliteit. Kenmerkend is de integrale benadering van architectuur, stedenbouw, cultuurhistorie, archeologie en landschapsarchitectuur.

Gelders Genootschap is in 1919 opgericht als vereniging van Gelderse gemeenten en bevordert sindsdien consequent de schoonheid van stad en land. Opdrachtgevers zijn gemeenten en ook andere overheden en organisaties. De ISO 9001-gecertificeerde organisatie geldt als expertisecentrum voor ruimtelijke kwaliteit.

Is uw interesse gewekt? Neem gerust contact op met Janos Boros, hoofd sector Welstand en Ruimtelijke Kwaliteit. Telefoon (026) 442 17 42 j.boros@geldersgenootschap.nl

GELDERS GENOOTSCHAP

Dit is een uitgave van Gelders Genootschap

Vormgeving

Grafisch Ontwerpbureau Criterium, Arnhem

Fotografie

Hans Hendriks; Maas architecten; Wim van Zalen; archief Gelders Genootschap

Druk

Roos en Roos, Arnhem

Oplage 2.500 exemplaren
Arnhem, juli 2009